

ชื่อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์หาปริมาณปรอทในเส้นผมของบุคลากรทางด้านทันตกรรม ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยเทคนิคอะตอมมิกแอบซอร์บชัน แบบโคลเวเปอร์
ผู้เขียน	นางสาวศราภรณ์ อ่อนทอง
สาขาวิชา	เคมีวิเคราะห์
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการสะสมของปรอทในเส้นผมของทันตบุคลากร และประชาชนทั่วไปที่อาศัยอยู่ในอำเภอหาดใหญ่ โดยเก็บตัวอย่างระหว่างเดือนมิถุนายน 2546 ถึงเดือนมีนาคม 2547 ตัวอย่างผมจากกลุ่มของทันตบุคลากรซึ่งประกอบไปด้วย ทันตแพทย์ ผู้ช่วยทันตแพทย์ นักศึกษาทันตแพทย์ชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวน 28, 17, 36, 54 และ 54 ตัวอย่างตามลำดับ และประชาชนทั่วไปที่มีอาศัยอยู่ในอำเภอหาดใหญ่จำนวน 71 ตัวอย่าง พร้อมทั้งมีแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูลของปัจจัยที่ผลต่อปริมาณปรอทที่ได้รับจากวิชาชีพ การรับประทานปลา และข้อมูลอื่นๆ ในการวิเคราะห์ทำการล้างตัวอย่างด้วยน้ำปราศจากไอออนและอบแห้งที่ 60°C ก่อนย่อยด้วยกรด $\text{HNO}_3 + \text{H}_2\text{O}_2$ ในเตาไมโครเวฟ จากนั้นทำการวิเคราะห์ปรอทในตัวอย่างโดยเทคนิคอะตอมมิกแอบซอร์บชันแบบโคลเวเปอร์ด้วยเครื่อง Perkin Elmer FIMH-400 โดยใช้ NaBH_4 เป็นตัวรีดิวซ์ ชีดจำกัดการตรวจวัดของเครื่องมือเท่ากับ 0.012 ไมโครกรัมต่อลิตร ค่าความเที่ยงของการวิเคราะห์ตัวอย่างเป็น 2%(RSD) เปอร์เซนต์การกลับคืนของการวิเคราะห์เป็น 98% ค่าความถูกต้องของวิธีการวิเคราะห์ได้ตรวจสอบโดยวิเคราะห์สารมาตรฐาน BCR-397 พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 99 % การหาปริมาณปรอทในตัวอย่างเส้นผมจะใช้วิธี standard addition ผลการศึกษาพบว่าความเข้มข้นของปรอทในเส้นผมของทันตแพทย์ ผู้ช่วยทันตแพทย์ นักศึกษาทันตแพทย์ชั้นปีที่ 4, 5, 6 และประชาชนทั่วไปในหาดใหญ่มีค่าเป็น 2.10 ± 0.80 , 1.91 ± 0.87 , 1.49 ± 1.05 , 1.66 ± 0.87 , 1.44 ± 0.71 และ 1.32 ± 0.75 ไมโครกรัมต่อกรัม ข้อมูลจากแบบสอบถามและปริมาณปรอทในเส้นผมของแต่ละบุคคลได้นำมาทำการวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS 10.0 ผลทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าเส้นผมของทันตบุคลากรมีปรอทสูงกว่าของประชาชนทั่วไป ทันตบุคลากรที่การทำงานนานกว่า 4 ปี จะมีปรอทสะสมในเส้นผมมากกว่าผู้ที่มีอายุงานน้อยกว่า การใช้ถุงมือและผ้าคาดปากนั้นมีผลให้ปริมาณปรอทในเส้นผมของทันตบุคลากรต่ำลงอย่างมีนัยสำคัญและปริมาณปรอทในเส้นผมของผู้หญิงและผู้ชายไม่แตกต่างอย่างชัดเจน

Thesis Title Analysis of Mercury in Dental Personnel Hair in Amphoe Hat-Yai Changwat Songkhla by Cold Vapor Atomic Absorption Spectroscopic Technique

Author Miss Saraporn Onthong

Major Program Analytical Chemistry

Academic Year 2006

ABSTRACT

Accumulation of mercury (Hg) in scalp hair of dental personnel and Hat-Yai residents was studied. The samples were collected, during June 2003-March 2004, from 28 dentists, 17 dentist assistants, 36 Yr-4 dental students (DTS), 54 Yr-5-DTS, 54 Yr-6-DTS and 71 Hat-Yai residents (HYR). Questionnaires were used to gather information on parameters that influenced, i.e. the occupational exposure to Hg, fish consumption, and other relevant information. The hair samples were pre-washed with deionized water and oven dry at 60°C prior to a digestion with HNO₃+H₂O₂ in a domestic microwave oven. The samples were analyzed for total Hg by cold vapor mercury atomic absorption spectrophotometer (Perkin Elmer FIMH-400) using NaBH₄ as a reducing reagent. The limit of detection was 0.012 µg L⁻¹. The variations between 10 separate measurements of the same samples were 2% (RSD) with 98% recovery. Belgium Certified Reference Material (BCR-397, human hair) was used to verify on accuracy of analytical method. Using a single *t*-test no significant difference were found with a 99% confident level. Standard addition was used for quantification. The concentration of Hg in the hair of dentist, dentist assistants, Yr-4-DTS, Yr-5-DTS, Yr-6-DTS and HYR were 2.10±0.80, 1.91±0.87, 1.49±1.05, 1.66±0.87, 1.44±0.71 and 1.32±0.75 µg g⁻¹, respectively. The information from each questionnaire was coded and statistical analyzed using SPSS 10.0 along with hair Hg concentration. The results revealed that, at 95% confidence levels, Hg concentration in the hair of dental personnel was significant higher than those of HYR. Dentist who worked larger than 4 years had marginally higher Hg levels in their hair. Using gloves and masks were found significant associated with a reduction of Hg in hair. The difference of level between male and female was not obviously shown.